

**Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
Vergadering van 04/06/2013**

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de aandacht voor de onafhankelijke particuliere radiozenders bij de voorbereiding van de hertekening van het radiolandschap - 1728 (2012-2013)

De voorzitter : De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel : Voorzitter, collega's, we hebben hierover de voorbije periode al gedebatteerd. De zendvergunningen van de Vlaamse radiozenders lopen af in 2016. Deze Vlaamse Regering wil het vervallen van die licenties aangrijpen om de FM-band te hertekenen. Aan een onderzoeksbedrijf werd de opdracht gegeven om een studie uit te voeren naar de hervorming van het radiolandschap. Dat moet voorbereid worden. Vier zaken zouden worden onderzocht: het radiolandschap en het radiogebruik; de sector; het formuleren van beleidsaanbevelingen; het toelichten van die beleidsaanbevelingen aan de betrokkenen en belanghebbenden. Deze studie zou afgerond moeten zijn in juni 2013.

De voorbije weken bereikten ons alarmerende berichten van onafhankelijke lokale radio-omroepen. Zij zeggen dat ze in dit dossier onvoldoende worden gehoord en steeds in de schaduw blijven van de grote radioketens. Zij vinden ook dat ze niet genoeg betrokken worden bij het onderzoek en dat de vertegenwoordigers van de lokale radio's in de Strategische Adviesraad Media, die zetelen op voordracht van de Vlaamse Radiovereniging, onvoldoende in hun naam spreken. De onafhankelijke lokale radio's erkennen dat deze ondervertegenwoordiging in het debat ten dele toe te schrijven is aan het feit dat zij niet zijn verenigd in een orgaan dat hun belangen behartigt. Zij hebben echter het stellige voornemen om op korte termijn een dergelijk orgaan op te richten. Daarbij sluiten zij expliciet de ketens uit die zich in hun ogen bezondigen aan schendingen van het Mediadecreet, artikel 145, doordat zij niet dagelijks minstens drie journaals uitzenden die gericht zijn op hun verzorgingsgebied.

Minister, welke onafhankelijke lokale radio's werden door KPMG bevroegd in het kader van de onderzoeksopdracht? Is de onderzoeksopdracht van KPMG intussen afgerond? Zo neen, wanneer zal dit gebeuren? Zo ja, kunt u de belangrijkste bevindingen en beleidsaanbevelingen kort schetsen?

Op welke manier worden de onafhankelijke lokale radio's betrokken bij de ontwikkeling van een nieuw radiolandschap tegen 2016? Deelt u de mening van de onafhankelijke lokale radio's dat zij onvoldoende zijn vertegenwoordigd in de Strategische Adviesraad Media? Indien de onafhankelijke lokale radio's erin slagen zich op korte termijn te groeperen in een belangenvereniging, bent u dan bereid de samenstelling van de Strategische Adviesraad Media te herzien en deze nieuwe belangenvereniging daarin op te nemen? Bent u bereid deze belangenvereniging nauw te betrekken bij de hertekening van het radiolandschap tegen 2016?

De voorzitter : Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: KPMG heeft de opdracht gekregen de radio-omroeporganisaties te bevragen over hun noden en verwachtingen. In het bestek van de opdracht staat letterlijk: "Bij de bevraging van deze groep is het van belang om alle geledingen/groepen uit de radiosector te omvatten".

De radio-omroeporganisaties worden bevroegd door middel van een webenquôte. Aan KPMG is uitdrukkelijk meegedeeld dat elke bestaande radio-omroeporganisatie, dus ook elke lokale onafhankelijke radio-omroeporganisatie, de kans moet krijgen om de webenquôte in te vullen. Mijn administratie en kabinet zien erop toe dat dit effectief ook gebeurt.

De onderzoeksopdracht van KPMG is nog niet afgerond. Het eindrapport wordt nu, met de huidige timing, verwacht in de tweede helft van juli. Na de zomervakantie zal KPMG het rapport toelichten en zal het worden uitgenodigd in deze commissie.

In de beleidsbrief staat dat er een grondige behoefte- en marktanalyse van de radiosector zal worden uitgevoerd die moet toelaten noodzakelijke strategische keuzes te maken voor een nieuw radiolandschap in de toekomst. Deze grondige behoefte- en marktanalyse van de radiosector wordt thans uitgevoerd door KPMG. Alle onafhankelijke lokale radio-omroeporganisaties krijgen de kans om hun verwachtingen mee te delen via die webenquôte.

Artikel 10, lid 4, van het decreet houdende de oprichting van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media bepaalt dat binnen de sectorraad Media vertegenwoordigers van de particuliere radio-omroepen zetelen. Het decreet maakt geen onderscheid tussen landelijke radio-omroeporganisaties, lokale radio-omroeporganisaties die deel uitmaken van een samenwerkingsverband en onafhankelijke lokale radio-omroeporganisaties. Dat betekent dat de vertegenwoordigers van de particuliere radio-omroepen in de sectorraad Media zijn aangesteld om er alle particuliere radio-omroeporganisaties te vertegenwoordigen en niet enkel de eigen radio-omroeporganisatie of het eigen samenwerkingsverband.

Op dit moment kunnen we vaststellen dat er niet één organisatie of federatie is die alle bestaande lokale radio-omroeporganisaties omvat, en dit lijkt toch wel een gemis te zijn. Niet iedereen voelt zich vertegenwoordigd door één uniforme organisatie. Dat betreuren wij ook.

De vertegenwoordiger in de sectorraad komt van de Vlaamse Radiovereniging, die enkele ketenradio's en naar eigen zeggen een dertigtal onafhankelijke lokale radio's verenigt. In de sectorraad zit de persoon in kwestie echter niet namens de Vlaamse Radiovereniging, maar namens de héle sector. Hij zegt zich daar zeer bewust van te zijn en is altijd bereid tot terugkoppeling en dialoog met iedereen.

Artikel 10 van het decreet houdende de oprichting van de adviesraad bepaalt dat de sectorraden maximaal negentien leden tellen. De sectorraad Media telt al negentien leden. Een uitbreiding van het aantal leden met een vertegenwoordiger van nog andere onafhankelijke radio-omroeporganisaties zal niet gemakkelijk zijn. Hetzelfde artikel bepaalt ook dat de sectorraad Media uit onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld bestaat. De vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld zijn vertegenwoordigers van de openbare omroep, de particuliere televisieomroepen, de particuliere radio-omroepen, de dag- en weekbladen, de beroepsjournalisten, de elektronische communicatienetwerken, de audiovisuele sector, de vereniging voor auteursrechten, de reclamesector en de gebruikers.

Het feit dat het aantal leden van de sectorraad Media niet kan worden uitgebreid, heeft tot gevolg dat elke uitbreiding van een van de categorieën van vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld tot gevolg heeft dat de vertegenwoordiging van een andere categorie zal moeten worden beperkt. Dat is een zeer moeilijke en zeer delicate evenwichtsoefening. Een herziening van de samenstelling van de sectorraad Media is nu dan ook niet aan de orde wat mij betreft. Zoals eerder gezegd, de onafhankelijke lokale radio-omroeporganisaties worden nu betrokken bij de hertekening van het

radiolandschap in het kader van de KPMG-studie. Ik zal daarop toezien. De vertegenwoordiger wil met elke onafhankelijke lokale radio-omroeporganisatie praten.

De voorzitter : De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel : Minister, ik ga ervan uit dat de onafhankelijke radio's betrokken worden bij de enquête. Op die manier worden alle stakeholders bevroegd en krijgen we zicht op het geheel. In de tweede helft van juli zijn de resultaten beschikbaar. Ik weet niet of iedereen hier bereid is om dan uit vakantie te komen om dat te bespreken. Dat zullen we later bekijken.

Alle particuliere omroeporganisaties zitten daarin, althans zij die vertegenwoordigd zijn. Een dertigtal onafhankelijke radio's zijn echter niet betrokken. Vandaag zijn er negentien leden, volgens artikel 10 is uitbreiding onmogelijk. Artikel 10 en 19 samen laten volgens mij wel toe om dat te herschikken en om juist iedereen erbij te betrekken.

Ik heb even gekeken naar onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. Dat is ruim te interpreteren. Er was een voordracht van de Vlaamse Radiovereniging van twee leden. Vertegenwoordigen zij die onafhankelijke radio's? Ik ga geen namen noemen. Als zij zich verenigd hebben, geen probleem, maar als ze niet verenigd zijn, is er wel een probleem. Er is vandaag geen vereniging. Hoe kunnen zij deelnemen aan die denkoefening? Op die manier sluiten we een deel van de radio-omroepen uit. De onafhankelijke radio's kunnen op die manier hun visie, mening, inbreng in het debat over de hertekening van het radiolandschap niet doen. Dat is nochtans zeer belangrijk voor de toekomst van de radio in Vlaanderen.

De voorzitter : De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein : Een deel van mijn vragen is ondertussen beantwoord. Zo wou ik weten wanneer de studieresultaten beschikbaar zijn.

Heel wat lokale radio's werken op kleine schaal samen via een samenwerkingsverband van twee tot zes omroepen. Er zijn ruim 280 lokale radio's. Daarvan maken er ongeveer 200 deel uit van een groot of klein samenwerkingsverband. Volgens de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) vormt de grootte van het samenwerkingsverband absoluut geen indicatie voor het bereik. Er zijn heel wat parameters die we moeten kennen om op een grondige manier de discussie te kunnen aanvatten. Ik blijf pleiten, zoals ik in het verleden al een paar keer heb gedaan, voor een benadering zonder taboes, noch in de ene noch in de andere richting. Dat betekent, minister, dat we de grote dominantie van de VRT in het radiolandschap in Vlaanderen in vraag zouden moeten kunnen en durven stellen.

De voorzitter : De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen : Minister, het is een beetje voorbarig om nu al scherpe posities en stellingen in te nemen in dit verhaal. Ik ben benieuwd wat die studie naar voren zal brengen. Volgens al de informatie die ik heb verzameld en alle communicatie die we hebben over de KPMG-studie is het een zeer brede marktanalyse. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om, zoals ik in de vorige legislatuur heb pleit, te overwegen om naar een zero base te gaan. Dat betekent dat we ook de openbare omroep betrekken in dit verhaal. Ik stel me er vragen bij of dat met hetzelfde gewicht vervat zal worden in het verhaal. Ik begrijp de vraag van de heer Yüksel. U zegt dat u de studie na het reces kunt toelichten als de commissie dat wil. Daarop zeg ik volmondig ja, want ik vind het ongelofelijk boeiend.

Ik kan iets niet terugvinden, misschien kunt u mij op weg helpen. Tot nu toe worden de zendvergunde organisaties vervat en bepaald in deze studie. In de gegevens die ik heb,

praten we over zendorganisaties, maar je hebt ook het andere landschap, los van de lokale onafhankelijke, dat behoort tot de streamingorganisaties, die niet zozeer een zendvergunning nodig hebben. Tot nu toe is me ontgaan of die erin zitten. Natuurlijk heeft iedereen de mogelijkheid om deel te nemen aan een webenquête, maar ik vraag me af of iedereen het wel weet.

Ik ken dat lokale onafhankelijke landschap een beetje van vroeger. Waarom is er geen organisatie? Omdat ze elkaar liever dooddoen dan samen te werken. Ik kan me inbeelden dat er een aantal na de feiten zullen zeggen dat ze niet wisten dat ze konden meedoen via een webenquête. Dat geef ik u op een briefje.

Minister, we praten tot nu toe hoofdzakelijk over een analoog, traditioneel radiolandschap. Ik geef een persoonlijke bekommernis. Ik hoop dat we de inhaalbeweging nog kunnen maken, en dat ligt voor de korte tijd die rest deels in uw handen, en een boost kunnen geven aan het digitale radiolandschap. Daar zijn we totaal niet uit. Ik zie de snelheid waarmee het evolueert in het buitenland. Hier zegt men dikwijls dat het nog niet mogelijk is via 3G en 4G. Twee jaar geleden in de Verenigde Staten heb ik de nieuwe technieken van radio gezien, in de auto. We moeten misschien toch een tandje bijsteken. Op welke manier weet ik niet, dat is uw taak of verantwoordelijkheid. Ik kan het enkel benadrukken.

Ik hoop dat er echt plaats en ruimte is voor een nieuw radiolandschap, waarin ook de industrie wordt aangezwengeld, de toeleverancier. Ik heb een beetje schrik, ook als ik sommige onafhankelijke lokale radiostations hoor, dat het eerder gaat om het behouden van de jachtgrond die we al twintig jaar hebben. Soms bekruipt me het gevoel dat bepaalde radio's eerder dat voor ogen hebben in plaats van te evolueren.

Minister Ingrid Lieten : Collega's, met alle respect, ik ga niet vooruitlopen op de resultaten van de studie en de discussie die we dan ongetwijfeld zullen hebben. Laten we eerst de studie afwachten. Ik kan u wel verzekeren dat alle FM-radio's worden aangeschreven om ze uit te nodigen om die webenquête in te vullen. Als men een marktanalyse maakt, kijkt men uiteraard ook naar alle nieuwe ontwikkelingen op de markt. Dat wordt zeker meegenomen.

Mijnheer Yüksel, ik zie niet meteen hoe we aan uw vraag kunnen tegemoetkomen. Er zit één persoon in de adviesraad om het radiolandschap in zijn totaliteit te vertegenwoordigen. Die persoon is zelf lid van de Vlaamse Radiovereniging. De Vlaamse Radiovereniging heeft zeker niet alle radio's als lid, maar is bij mijn weten toch veruit de grootste ledenorganisatie in het radiolandschap. Die vertegenwoordiger moet niet enkel de belangen van de leden van de Vlaamse Radiovereniging vertegenwoordigen, hij zit daar namens het hele radiolandschap.

Die persoon heeft in een contact met ons nogmaals bevestigd dat hij beschikbaar is, toelichting wil geven en wil luisteren naar de bezorgdheden van alle radio's, ook degene die geen lid zijn van de Vlaamse Radiovereniging. Ook de onafhankelijke lokale radio's zijn trouwens met dertig lid van de Vlaamse Radiovereniging, naast de ketenradio's. Maar ook degene die niet lid zijn vinden in deze persoon hun vertegenwoordiger.

Uiteraard zal er op verschillende domeinen worden gekeken en op verschillende platformen worden gesproken over hoe we omgaan met het landschap, in de eerste plaats door participatie in de studie zelf. We nemen alle maatregelen zodat iedereen daarin zijn mening kan geven. In de tweede plaats wordt advies gegeven via de sectorraad. Hier in het parlement zal er kunnen worden gesproken. Er is ruimte genoeg om alle belangen mee te nemen.

De heer Veli Yüksel : Minister, er is een besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2012. Op voordracht van de Vlaamse Radiovereniging is er iemand afgevaardigd naar de

Sectorraad Media. U zegt dat dat er niets mee te maken heeft. De onafhankelijke particuliere radiozenders zijn niet vertegenwoordigd.

Minister Ingrid Lieten : Dat is niet waar.

De heer Veli Yüksel : Het zijn de mensen die u ook hebben aangeschreven en vragen hebben bij de betrokkenheid en de vertegenwoordiging door die persoon voor de lokale radiozenders. Dat moet u nog eens goed bekijken. Onze betrachting is dat naar aanleiding van de hertekening van het radiolandschap alle partijen in voldoende mate vertegenwoordigd zijn en aan bod komen. Dat is niet het geval, jammer genoeg.

Minister Ingrid Lieten : Ik ben het daar echt niet mee eens, mijnheer Yüksel. We moeten een onderscheid maken. Als een sector zich organiseert, is dat een privé-initiatief. Wij gaan geen initiatieven nemen om een sector te organiseren. Deze sector heeft zich spontaan georganiseerd en de grootste ledenorganisatie die er is, is de Vlaamse Radiovereniging. Ik ben het met u eens dat niet iedereen daar lid van is, maar degene die daar geen lid van zijn, zijn ook geen lid van een sectororganisatie die groter zou zijn.

Er is nu iemand aangeduid, die persoon is lid van de Vlaamse Radiovereniging, maar zit in de sectorraad om het hele radiolandschap te vertegenwoordigen. Dat is zijn opdracht en zijn taak. Hij heeft dat ook uitdrukkelijk aanvaard, ik heb het hem nog eens gevraagd. Ik zal nog eens vragen dat hij, zeker wanneer dit onderwerp wordt besproken in de sectorraad, de nodige inspanningen doet om ook de mensen die geen lid zijn van de Vlaamse Radiovereniging te betrekken, voor hij standpunten inneemt. Ik hoop dat ik daarmee kan tegemoetkomen aan uw zorg.

De heer Veli Yüksel : Dat laatste was een duidelijk antwoord, minister. Het gaat erom dat hun bekommernissen en vragen ook op een juiste manier hun weerklank vinden in de Sectorraad Media, wat tot op heden niet is gebeurd. Ik hoop dat u daarvoor in de toekomst aandacht hebt.

Minister Ingrid Lieten : Ik zal dat vragen.

De voorzitter : De vraag om uitleg is afgehandeld.